

DROGI
KU WARTOŚCIOM

TADEUSZ BANOWSKI
BEATA ZIELIŃSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły branżowej II stopnia

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek

Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak
Jadwiga Iwanowska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Czy człowiek w obozie może normalnie funkcjonować?

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

II/45 minut

Cele

Uczeń:

- określa postawy Niemców wobec więźniów;
- charakteryzuje życie w obozie;
- ocenia przedstawione fakty;
- opisuje wpływ przeżyć obozowych na psychikę człowieka;
- posługuje się pojęciami: człowiek zlagrowany, lagier;
- analizuje tekst literacki.

Metody/Techniki/Formy pracy

- praca z tekstem literackim;
- mapa myśli,
- praca grupowa,
- praca zespołowa,
- analiza tekstów źródłowych.

Środki dydaktyczne

- opowiadanie *U nas w Auschwitzu* Tadeusz Borowskiego.

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna

Uczniowie przypominają genezę powstania opowiadań obozowych; nawiązują do historii, wskazują cel, dla którego powstały obozy i opisują sposób ich funkcjonowania. Nauczyciel prosi o przedstawienie formy zastosowanej w opowiadaniu *U nas w Auschwitzu* Tadeusza Borowskiego.

Część właściwa

Uczniowie określają problematykę opowiadania. Nauczyciel dzieli klasę na grupy. Młodzież w zespołach charakteryzuje sposób funkcjonowania obozowych instytucji: biblioteki, muzeum, sali koncertowej oraz obozowego burdelu. Uczniowie wskazują na zachowania ludzi, formułują wnioski na temat roli instytucji obozowych. Wymieniają inne formy organizowania życia więźniów w obozie – mecze bokserskie i udzielanie ślubów.

Uczniowie w grupach wykonują mapy myśli, w których przedstawiają cel mistyfikacji więźniów oraz określają rzeczywisty cel obozów. Prezentują i omawiają mapy wzbogacone o cytaty. W wypowiedziach dbają o poprawność retoryczną.

Część podsumowująca

Uczniowie wskazują cechy języka opowiadania Borowskiego i jego wpływ na narrację opowiadania oraz przekaz. Definiują pojęcie człowieka zlagrowanego.

Komentarz metodyczny

Lekcja odnosi się do różnych poglądów i postaw przyjmowanych przez ludzi, wskazuje zagrożenia ze strony systemów totalitarnych. Lekcja wymaga od uczniów dojrzałości intelektualnej i emocjonalnej. Zajęcia są doskonałym narzędziem doskonalenia umiejętności współdziałania, ale też uczy podejmowania indywidualnych decyzji i ponoszenia za nie konsekwencji. Dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy; wykorzystać mocne strony ucznia, budować atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń; dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, zakreślenia; dostosować wymagania edukacyjne – stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu, udzielając wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską; stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Uczniowi zdolnemu można zaproponować wyszukanie w sieci i przygotowanie fragmentów komiksów opartych na opowiadaniach Borowskiego. W odniesieniu do uczniów z orzeczeniem o kształceniu specjalnym należy dostosować wymagania do zaleceń określonych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.